

Josep Borrell, gran persona de Lleida

Autoritats, professors, amics, senyores i senyors. En primer lloc, vull agrair a la direcció de l'Institut Màrius Torres i a l'AMPA la perseverança en aquesta voluntat d'homenatge a les grans persones –les grans dones i els grans homes–, que en un moment de les seves vides han estat alumnes d'aquests Institut i per sempre ciutadans d'aquesta ciutat. Honora l'Institut Màrius Torres i honora Lleida, aquest reconeixement a l'esforç i la tenacitat, i als èxits personals i professionals de grans persones que deixen la seva empremta en la nostra societat i que s'han fet un lloc en els nostres cors.

És un honor immens poder ser el relator d'aquest acte en què distingim amb la Medalla IES Màrius Torres Josep Borrell Fontelles. Un gran polític, un gran professional, una gran persona i sobretot un gran amic. La carrera política i professional ha dut en Josep Borrell a voltar molt món, a establir-se a Madrid primer, a Brussel·les després i ara a Florència. I, malgrat tot, sempre ha mostrat tenir profundament arrelada la seva estima per Lleida –per la ciutat i el territori– sempre ha conservat sentimentalment la seva ciutadania lleidatana.

Nascut a la Pobla de Segur en el sí d'una família treballadora que va guanyar-se la vida amb l'ofici de forner, des de menut va evidenciar que volia volar alt i lluny, com ell ha explicat en nombroses ocasions. En Josep Borrell infant es fabricava avions de fusta mentre ajudava el pare al forn i mostrava ja la seva gran capacitat per l'estudi i la seva voluntat de cursar una carrera acadèmica. Aquesta voluntat i la seva aptitud l'havien de dur a Lleida ciutat a fer estudi, primer com a estudiant lliure que baixava a examinar-se i després com a estudiant pensionat al col·legi menor Sant Anastasi. Lleida havia de ser la primera parada important en el periple vital d'en Josep Borrell.

De fet, com ha explicat sovint, Lleida i la seva Seu Vella en Josep ja les coneixia abans d'haver-les vistes. Formen part del paisatge de la seva infantesa a través de les vivències del seu pare en temps de la Guerra Civil, que com a noi de la Lleua del Biberó va haver de fer de soldat i va passar-se força temps a l'aquarterament militar que aleshores era la Seu Vella. Després, un cop va ser a Lleida com a estudiant, va poder conèixer de primera mà la Seu Vella i els carrers del nostre Centre Històric. I Gardeny, que desprenia entre la boira tocs de corneta militar que ell sentia de l'institut estant a l'hora de l'esbarjo. Molts anys després, en Josep ha pogut comprovar

com tot aquest enclavament militar de Gardeny l'hem transformat en un Parc Científic, un focus de coneixement i innovació i generador d'oportunitats per als nostres joves i les nostres empreses.

A Lleida hi va fer el Batxillerat superior i, un cop acabat, les seves aptituds acadèmiques li van permetre aspirar a la formació universitària, que va iniciar a Barcelona amb la carrera de pèrit industrial. Aquests estudis no eren, no obstant, els que ell desitjava i va decidir marxar a Madrid a cursar Enginyeria Aeronàutica a la Universidad Politécnica.: recordeu els avions de fusta que construïa de menut. A Madrid, va culminar l'Enginyeria aeronàutica, sempre recordant amb especial afecte la seva terra d'origen, Lleida. Mireu fins a quin punt, que el seu projecte final de carrera va ser l'estudi d'un aeroport que donés servei a les terres de Lleida. Com va explicar en Josep en el magnífic pregó que va fer-nos per la Festa Major de Maig de l'any 2008, aleshores, l'any 1969, en Josep Borrell ja creia que Lleida, amb el seu potencial agrícola, hauria de tenir una porta oberta al món. Doncs bé, hem trigat quaranta anys, però ara ja tenim el nostre Aeroport, aquesta porta que en Josep ja veia que haviem de saber obrir.

Doncs bé, com que ja sabem que el Josep no és un home de perdre gaire el temps i alhora té una predisposició i una capacitat que l'ajuden, paral·lelament a l'enginyeria va llicenciar-se en Ciències Econòmiques per la Universidad Complutense de Madrid, on uns anys més tard s'hi va doctorar. Si completem el currículum acadèmic del receptor enguany de la Medalla IES Màrius Torres, hem de dir que és Màster en Economia de l'Energia per l'Institut Francès del Petroli de París, Màster en Matemàtiques aplicades per la Universitat d'Stanford a Califòrnia i Doctor Honoris Causa per la Facultat de Dret de La universitat de Coimbra, a Portugal. Alhora, és Catedràtic d'Anàlisi Econòmica de la Facultat de Ciències Econòmiques de la Universidad Complutense de Madrid.

Perfectament instal·lat a Madrid després d'haver estat als Estats Units per formar-se, en Josep Borrell va involucrar-se amb l'activitat política, que tan important ha estat en la seva vida i que l'ha dut a assumir càrrecs de gran responsabilitat tan a nivell estatal com a supraestatal. L'any 1974 es va afiliar al Partit Socialista Obrer Espanyol, quan encara romania en apartat de la legalitat pel règim dictatorial. Aleshores en Josep Borrell treballava al departament d'enginyeria de sistemes de CEPSA. Amb el retorn de la democràcia. En Josep Borrell, sense abandonar encara les seves responsabilitats a CEPSA, va formar part de la nova fornada de joves polítics que, escollits per sufragi, es van posar al capdavant de les noves institucions democràtiques. I ho va fer un temps com a regidor a l'Ajuntament madrileny de Majadahonda i com a diputat de la

Diputació Provincial de Madrid, que uns anys més tard desapareixeria amb la creació del Govern autònom. Hi va ser diputat responsable d'Hisenda, i aquesta dada és rellevant perquè les seves responsabilitats relacionades amb aquest àmbit de l'economia marcaran la seva carrera política durant la dècada següent.

L'any 1982, amb la victòria electoral del PSOE a les eleccions generals, en Josep Borrell va assumir les seves primeres responsabilitats al govern de l'Estat com a secretari general del Pressupost i Despesa Pública del Ministeri d'Economia i Hisenda, tenint com a superior immediat el ministre Miguel Boyer. De fet, dos anys més tard, el 1984, el ministre Boyer el va escollir per ocupar la secretaria d'Estat d'Hisenda i va esdevenir un autèntic número dos del Ministeri. En Josep Borrell d'aquells anys se'l recorda per la seva fermesa en la lluita contra el frau fiscal, una responsabilitat que va exercir durant ben bé 7 anys, fins al 1991. El nostre homenatjat va ser diputat per Barcelona al Congrés dels Diputats des del 1986 fins al 2004 i, amb Felipe González de president del Govern de l'Estat, va assumir durant dues legislatures consecutives la responsabilitat de Ministre d'Obres Públiques, Transports i Medi Ambient, des del 1991 fins al 1996. En aquesta etapa trobem nous exemples de la presència pregona que Lleida ha mantingut sempre a l'esperit de Josep Borrell, ja que va ser amb ell com a ministre que Lleida va poder arranjat el marge esquerre de la llera del riu i crear el Parc de la Canalització, tot un emblema verd de la ciutat i un magnífic espai per al lleure ciutadà en la natura.

Amb la derrota socialista a les eleccions generals de l'any 1996 i la renúncia de Felipe González a la secretaria general del partit, el nom de Josep Borrell va estar permanentment vinculat a la reestructuració dels òrgans de govern del PSOE i finalment, l'any 1998, va ser clar guanyador, amb un ampli suport dels militants de base, del procés d'eleccions primàries per escollir el candidat socialista a la presidència del Govern espanyol en les eleccions que havien de celebrar-se dos anys després, l'any 2000. Van ser uns anys enrarits en el sí del partit socialista i el nostre homenatjat, si en els anys anteriors havia tastat la mel de la política, ara li tocava tastar la fel. Campanyes de desgast polític i entenc que sobretot profundes decepcions personals el van dur, en un gest d'altíssima honestedat, a renunciar a la cursa per la presidència del govern.

No obstant això, Josep Borrell va continuar sumit en la seva brillantíssima activitat parlamentària remarcant-se en les qüestions relacionades amb la Unió Europea, ens polític que més endavant confiaria en ell una tan alta responsabilitat com la de President del Parlament Europeu. De fet, l'experiència de Josep Borrell en el que podríem anomenar assumptes europeus és àmplia i rica: com a secretari d'Estat d'Hisenda, als anys 80, i com a Ministre després, va ser

El Paer en Cap
de l'Ajuntament
de Lleida

l'encarregat d'encapçalar la negociació i la gestió dels Fons Estructurals i de Cohesió. Durant les presidències espanyoles de torn de la Unió Europea els anys 1989 i 1995, va presidir els Consells de pressupost, i de transports, telecomunicacions i medi ambient. En la seva etapa de responsabilitats al Govern de l'Estat, va representar-lo en els Consells de Ministres de la Unió i va comparèixer en les comissions corresponents als seus càrrecs. Alhora, des de l'any 1999 fins al 2004 va presidir la Comissió Mixta Congrés-Senat per a Afers Europeus i va ser membre de la Convenció Europea en representació del Parlament espanyol.

La seva activitat futura, al principi de la primera dècada d'aquest nou segle, veiem que passava per Europa. I, efectivament, l'any 2004 va ser el cap de llista socialista a unes eleccions al Parlament Europeu que va guanyar amb el 43% del suport dels votants. Poc després, el juliol de 2004, va ser escollit pel Parlament Europeu per ser-ne el President, càrrec que va ostentar durant el període previst de dos anys i mig, això és fins a principis de 2007. Josep Borrell, com a molts catalans, ha estat sempre un europeïsta convençut i des de les seves responsabilitats tan a la Convenció com a la presidència del Parlament europeu ens ha ajudat ha entendre més i millor Europa, a valorar aquesta experiència inèdita d'unió política i fraternal entre els pobles del Vell Continent.

I, en l'actualitat, les responsabilitats de Josep Borrell el tenen allunyat geogràficament d'aquesta terra de Lleida que el va veure néixer i formar-se, però crec poder assegurar que no el tenen gens allunyat sentimentalment. Des de principis de l'any 2010, Josep Borrell és president de l'Institut Universitari Europeu amb seu a Florència.

Avui, l'IES Màrius Torres torna a lliurar una medalla que homenatja un exalumne –una gran persona- i que sens dubte és alhora una mostra d'agraïment per tot el que aquest gran home ens ha donat a tots nosaltres. És un gran dia per a l'Institut i és una gran efemèride per a Lleida. Moltes gràcies per tot el que ens dones, Josep: mestre i amic.

Àngel Ros i Domingo
Alcalde de Lleida